

Zé Kovács József

A tustinta jelet hagy a papíron. Sokakat csábit könnyedségre, hisz játék, eleven. De a kajla vonalak kuszasága üzenet is lehet. Erre már kevesek vállalkoznak. Egyszerűbb a bevett sémák másolása. Kevés a kivétel, kevés az olyan kép, ami „megakasztja” a szemet, amelyre oda kell figyelniünk, mert a gondolatiság a látványfelszín mögé is bevon. Zé Kovács József rajzai ilyenek.

Sokszor néztem őt munka közben. Mintha tustolla vezetné kezét, mintha az lenne az irányító. Az apró vonalokból arc lesz. Ábrándos vagy meggyötört, múltat magába záró vagy dacosan szembeszegülő. Madarak és betűk, katonák és furcsa gépek, kerekek, bútorok, amelyek az emberélet köznapi tárgyai, csak egy kicsit máshogy, mint a valóságban, és máris a lelkünk bugyrait tárják fel, a gondolatainkba másznak.

Nem csak a harangok szólnak örökösen éretünk, de a művészet is, ha valóban az. Ha üzenetté tud válni lélektől lélekig. Ezek a furcsa figurák és ábrák, amelyek Zé Kovács rajzpapírjain születnek, létező valóságunk hüen fogalmazott képei. Nem álmaink világa és nem a képzeleté, hanem a meg- és átélhető belső történéseinké. Tagadni könnyebb és kicsúfolni is. Ezek a rajzok csak látszatra csúfondárosak. Nyelvöltögetésük önmagunkon való mosolyunk. Mivel szeretetből fogantak, üzeneteiket nem a sértés és a sértettség vezérli, hanem az, hogy a világ jobbításra méltó. Mert akármilyen a volt és akármilyen a van, fényeit és örömeit is látnunk kell. Ezek az aprócska rajzok élni segítenek, mosolyt is varázsolva néha, elviselhetőbbé teszik a kibírhatatlant, mert erősíteni képesek bennünket.

Zé Kovács József nem végzett főiskolát. Tehetsége révén birtokosa mégis mindannak, ami kifejezőrendszerét teljessé teszi. Képes volt kudarcaiból is építkezni. Nem vették fel a képzőművészeti gimnáziumba. Autószerelő lett,

akit harminckilenc kilóval minősítettek fizikai munkára. Aztán volt táviratkihordó és hivatásos gépkocsivezető. Katonaideje letöltése után végezte el a dolgozók esti gimnáziumát. Érettségivel már a Képzőművészeti Főiskolán is próbálkozhatott. Ötször utasították el a felvételin, de a képzőművészettől akkor már nem lehetett eltántorítani. Még táviratkihordóként ismerkedett meg Nagy B. István festőművésszel, aki akkor a Postás Művelődési Központ képzőművész körét vezette. Benne ösztönző és útmutató mesterre lelt, aki nem kényszerítette saját világát soha a tanítványaira, „csak” tehetségük és emberségük kibontakoztatásán munkálkodott. Ebben a körben szerepelt először Zé Kovács is kiállításokon, ekkor kezdett el művésztelepekre járni.

Első rajzai még a Nagy László nevével fémjelzett ÉS-ben jelentek meg, azután egyre több helyen és többször. A Kortársban és a Magyar Ifjúságban is. A csoportos kiállítások után már önállóan is bemutatkozott az Erzsébetvárosi Művelődési házban, a Fiatal Művészek Klubjában, a SOTE-n. Majd nemzetközi bemutatókon: Wroclawban 1979-ben, a moszkvai VIT-en, és Berlinben is. A Fiatal Művészek Stúdiójának tagjaként láthattuk munkáit a Múcsarnokban, az Ernst Múzeumban, és láthatták Finnországban 1985-ben a Karikatúra-biennálén.

Szabadfoglalkozású művész 1986 óta. Bár vásárolt tőle a Képcsarnok is, inkább maga vette kezébe a sorsát. A hivatalok támogatását nem igényli. Példaképe Goya és Kondor Béla, akiket nem másolni, de művészetükben követni akar. Vallja, hogy az alkotás vígasz, válaszkérés, állandó önvizsgálat, a művészet pedig örök lebegés, eufória, szabadelvű, kreatív állapot. Kevesek a kiválasztottak. Zé Kovács közülük való.